

Návrh sazebníku OOA-S pro rok 2024

Licencování služeb knihoven

– část NDK – DNNT (Národní digitální knihovna Díla nedostupná na trhu)

Komu je tento sazebník určen?

Novela autorského zákona (zákon č. 121/2000 Sb.) provedená zákonem č. 102/2017 Sb. přinesla nové možnosti licencování služeb knihoven ze strany kolektivních správců. Níže uvedený návrh vychází ze zamýšlené realizace Národní digitální knihovny (dále „NDK“), tedy z konceptu, v jehož rámci klient knihovny registrací v kterékoliv z knihoven získá přístup ke všem zamýšleným službám NDK, a to jak v prostorách knihovny na jejich terminálech, tak odkudkoli na dálku z vlastního přístroje, na základě využití registrace k uvedeným službám.

Uvedený záměr lze realizovat za využití režimu rozšířené kolektivní správy podle jeho § 97e odst. 4 písm. f), h) a i) autorského zákona. OOA-S tedy poskytne licenci v uvedeném rozsahu **všem veřejným knihovnám** prostřednictvím **kolektivní smlouvy s Národní knihovnou ČR** (dále jen „NK ČR“) coby subjektu pověřenému ze zákona pro uzavření takové smlouvy **za všechny knihovny systému knihoven**. Pro klienta knihovny, registrovaného k využití služeb knihoven v pojednaném rozsahu, se dále používá pojem „registrovaný čtenář“

Na jaká užití autorskoprávně chráněných děl se vztahuje?

Zhotovení rozmnoženin děl do databáze NDK - DNNT, jejich užití zobrazením na terminálu knihoven, a zobrazením na dálku na přístroji registrovaného čtenáře veřejné knihovny

Užití digitalizovaných monografií, periodik i jejich svazků popsaná pod body A až C níže zamýšlí NK ČR zahrnout do veřejné služby knihoven, tedy coby bezúplatnou službu pro registrované čtenáře veřejných knihoven, s odměnou nositelům práv řešenou platbou od NK ČR ze státního rozpočtu.

Z důvodu nároku na státní rozpočet je proto odměna za uvedená užití třeba vyčíslit platbou v paušální výši.

Odměna za veškerá díla užitá v NDK - DNNT by byla koncipována jako roční platba, hrazená za užití děl v NDK - DNNT.

Předpokládá se uzavření smlouvy na období 1 roku, díky ekonomické situaci v ČR.

A. NDK - DNNT – zhotovení rozmnoženiny díla nedostupného na trhu za účelem jeho zpřístupnění podle § 97e odst. 4 písm. f), h) a i) autorského zákona (tedy vytvoření digitálních rozmnoženin děl a jejich sdílení knihovnami v rámci NDK - DNNT za účelem zajištění služeb uvedených níže pro registrované čtenáře)

Jedná se o užití díla nedostupného na trhu knihovнами zhotovením rozmnoženiny díla podle § 13 autorského zákona.

Odměna má být kompenzací za fakt, že si knihovna nemusí pořizovat (nakoupit) knihu, ale má ji v digitální podobě k dispozici (de facto jde tedy o kompenzaci nákupu do fondu knihoven). V návrhu výše odměny je tedy zohledněn objem chráněných titulů (chráněných děl), zařazených v digitální podobě do NDK - DNNT.

B. Užití díla zobrazením na terminálu knihovny

Jedná se o užití díla knihovnými podle § 97e odst. 4 písm. f) autorského zákona.

Užití děl zobrazením na terminálech knihovny se týká užití děl mimo fond příslušné knihovny, kde jsou terminály umístěny.

Odměna je zahrnuta v paušální odměně spolu s odměnou dle bodu A bez omezení množství či časového rozsahu, bez možnosti zhotovit rozmnoženinu, ať elektronickou nebo tištěnou.

C. Užití díla zobrazením na dálku na přístroji koncového zákazníka knihovny

Jedná se o užití díla knihovnými podle § 97e odst. 4 písm. i) autorského zákona, jeho zobrazením z databáze NDK - DNNT na dálku na přístroji registrovaného čtenáře knihovny („zobrazení na dálku“). Služba je umožněna pouze registrovaným uživatelům služby (registrovaným čtenářům) bez možnosti zhotovit rozmnoženinu, ať elektronickou nebo tištěnou.

Podrobné vymezení podmínek výše vymezených způsobů užití stanoví kolektivní smlouva mezi OOA-S a NK ČR. Součástí smlouvy bude také povinnost NK ČR zasílat OOA-S hlášení týkajícího se relevantního užití děl za předchozí kalendářní rok v podobě a způsobem dohodnutými smlouvou. Na základě uvedeného hlášení budou rozúčtovány odměny nositelům práv.

Návrh sazby odměn

Paušální sazba na období 2024 :

Roční odměna v Kč (platba v roce)	2024
podíl OOA-S	5 212 815,87

Sazebník odměn na rok 2024 je omezen na:

- počet knihoven, které využívají Služeb DNNT, resp. jsou zapojeny do projektu Národní digitální knihovny Děel nedostupných na trhu (dále „NDK - DNNT“) **k datu zveřejnění sazebníku,**
- počet čtenářů registrovaných v knihovnách zapojených do projektu NDK- DNNT **k datu zveřejnění sazebníku,**
- rozsah užití autorských děl jejich zařazením do NDK - DNNT **k datu zveřejnění sazebníku,**
- průměrný rozsah užití autorských děl užitím na terminálech knihoven a zobrazením na dálku v letech 2019–2023.
- pouze na území České republiky

Pro rok 2024 se sazba odměny navyšuje o inflaci roku 2023.

Sazebník je účinný od 1.1.2024 do 31.12.2024.

Sazba je uvedena bez DPH (zvýší se o DPH v zákonné výši).

S kým spolupracujeme?

Tento sazebník vznikl jako výsledek kompromisních jednání mezi zástupci nositelů autorských práv, zástupci knihoven a po dohodě s partnery:

DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura, z.s., Krátkého 143/1, 190 03 Praha 9 - Vysočany, IČ 65401875

Národní knihovna České republiky, Klementinum 190, 110 01 Praha 1 – Staré Město, IČ 00023221

Kdo je OOA-S a koho zastupuje?

OOA-S je neziskovým samosprávným spolkovým subjektem sdružujícím činné autory a další nositele autorských práv k dílům oboru výtvarného (**malíře, sochaře, grafiky, designéry** a jiné **výtvarné tvůrce**) a oboru architektonického (**urbanisty, architektky, interiérové designery** aj.). Patří k nám i autoři výtvarné složky audiovizuálních děl (v oblasti audiovizuální tvorby sdružujeme **kameramany, střihače, filmové architektky, kostýmní výtvarníky, tvůrce všech druhů animovaného filmu** a další **filmové výtvarníky**). Základním posláním OOA-S je obecně prospěšná činnost při ochraně a správě práv autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl a ostatních zastupovaných nositelů autorských práv k těmto dílům, která pro ně vyplývají z autorského zákona.

Jaké jsou pravomoci OOA-S?

OOA-S je v oblasti autorských práv profesionál. Má postavení **kolektivního správce autorských práv** [dle § 95 a násl. zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, (autorský zákon), v platném znění], a to na základě oprávnění udělených rozhodnutím Ministerstva kultury ze dne 5.8.2009 č.j. 4365/2009 OAP, ve znění rozhodnutí Ministerstva kultury ze dne 1.3.2010 č.j. 2843/2010 OAP, a rozhodnutím Ministerstva kultury ze dne 31.10.2006 č.j. 8881/2006.

Naše kontaktní údaje

Ochranná organizace autorská – Sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl, z.s.

zapsaná ve spolkovém rejstříku u Městského soudu v Praze, spisová značka L 5386, IČ: 60166916, DIČ: CZ60166916

sídlo: Národní 973/41, 110 00 Praha 1

web: <http://www.ooas.cz>

e-mail: info@ooas.cz

tel: (+420) 224 934 406

bankovní spojení:

CZK: č.ú. 482860133/0300

EUR: č.ú. 482860483/0300

Odůvodnění návrhu sazebníku

Novela autorského zákona (zákon č. 121/2000 Sb.) z dubna 2017 přinesla nové možnosti licencování služeb knihoven kolektivním správcům.

Po jednáních uzavřela OOA-S s Národní knihovnou České republiky kolektivní smlouvu (dále jen „smlouva s NK ČR“) o užití děl v rámci projektu Národní digitální knihovny – Děla nedostupných na trhu. Tato smlouva umožňuje dotčeným knihovnám, které se do projektu digitalizace zapojily, umístit díla, která již nejsou na trhu dostupná, do svých digitálních databází dle standardů NDK (resp. centralizovaného řešení České digitální knihovny).

Klienti NDK - DNNT, kteří se do databáze registrují, tak budou mít přístup ke shora uvedeným dílům v prostorách knihovny, na jejichž terminálech i odkudkoli na dálku z vlastního přístroje. Projekt je realizován za využití režimu rozšířené kolektivní správy.

Výše zmiňovaná smlouva s NK ČR byla uzavřena na období do konce roku 2023 a dosavadní průběh projektu NDK - DNNT lze bezpochyby považovat za velmi úspěšný.

Dotčení kolektivní správci (DILIA i OOA-S) proto od počátku roku 2023 v dobré víře jednali s NK ČR o novém návrhu sazebníku, který by umožnil další rozvoj této služby, digitalizaci a zařazení dalších autorských děl na trhu nedostupných do NDK - DNNT, přistoupení dalších knihoven do projektu a s tím související navýšení počtu registrovaných čtenářů s přístupem k veškerým dílům zařazeným v NDK - DNNT, a to pro období do roku 2028.

V diskutovaném návrhu byla použita totožná struktura sazby, ze které smluvní strany vycházely při vzniku NDK - DNNT, se zohledněním dat reálného užití z dosavadního období. Návrh zároveň reflektoval ekonomický vývoj na knižním trhu a nabytí účinnosti novely autorského zákona provedené zákonem č. 429/2022 Sb., implementujícím směrnici EU 2019/790. Poslední zmiňovaná zákonná úprava by totiž nově umožňovala udělit NK ČR licenční oprávnění pro území všech členských států Evropské unie a států tvořících Evropský hospodářský prostor (oproti aktuálnímu územnímu omezení jen na ČR). Tímto rozšířením teritoriálního rozsahu udělené licence by se její dopad na veřejnost výrazně zvýšil, zejména s ohledem na rozšíření možnosti podpory vzdělávání spojeného s českým prostředím v zahraničí, což je významnou součástí zahraniční kulturní politiky České republiky.

Z jednání s NK ČR, respektive zástupci jejího zřizovatele Ministerstva kultury ČR však vyplynulo, že současná ekonomická situace, potažmo stav rozpočtu MK ČR neumožňuje NK ČR hradit odměnu ve výši odpovídající výše uvedenému rozsahu licence, resp. zamýšlenému rozšířenému rozsahu užití autorských děl.

Za těchto okolností tak OOA-S zveřejňuje návrh sazebníku pro rok 2024, který umožní zajistit kontinuitu služby NDK - DNNT za stávajících finančních podmínek, tedy za sazbu roku 2023 s pouhým navýšením o míru inflace roku 2023, jak je dáno ustanovením § 98f autorského zákona.

V tomto ohledu je nutné konstatovat, že paušální sazba odměny byla pro jednotlivé roky úvodního období stanovena na základě kvalifikovaných odhadů rozsahu užití autorských děl jejich umístěním do databáze NDK - DNNT a zpřístupněním registrovaným čtenářům. Dle aktuálně dostupných dat z tohoto období však byly tyto odhady překonány, jak co do četnosti užití autorských děl, tak inflačního vývoje ekonomiky. Výši navrhované sazby pro rok 2024 tak lze považovat spíše za kompromis, snahou vyjít a respektovat možnosti rozpočtu NK ČR.

Zachování výše licenční odměny na hladině roku 2023 však předpokládá zakonzervování rozhodujících faktorů rozsahu udělené licence na úrovni téhož roku, resp. k datu zveřejnění tohoto sazebníku.

Mezi tyto faktory patří především počet autorských děl zařazených v rámci NDK - DNNT, průměrný rozsah užití na terminálech a zobrazením na dálku, počet knihoven participujících ve službě NDK - DNNT a s tím související celkový počet registrovaných čtenářů. Zároveň se licenční oprávnění udělené za odměnu uvedenou v tomto sazebníku vztahuje pouze na území České republiky.

Děkujeme knihovnám i všem čtenářům, kteří respektují práva tvůrců obsahu a spoluvytvářejí podmínky pro vznik nových děl!